

AÜ SBF – KAMU YÖNETİMİ IV
İDARİ YARGI (I)
DÖNEMSONU SINAVI

4.1.2022, Salı, 11.30

Yanıtlarınızın, olaydaki verilere dayalı, gerekçeli ve okunaklı olmasına özen gösteriniz.

Süre 90'

Anayasa ve idari yargı ile ilgili mevzuat kullanmak serbesttir.

Sınav kağıtlarının değerlendirmesinde, yanıtta temel bir kavram ve bilgi hatası olup olmadığı, derslerde aktarılan bilgilerin kullanılıp kullanmadığı, gerekçe yazılması, mevzuatın kullanımı, konu anlatılmakta yetinilmeyip sorudaki verilerin kullanılmış olması belirleyici önemdedir. Kopyasını alacağınız okunmuş sınav kağıdınızı incelerken bu açıklamaları akılda tutunuz.

KLASİK SORU : Danıştay'da boşalan üyeliklere nasıl seçim/atama yapılır. Bir adli yargı yargıcının Danıştay Başkanı olması olanaklı mıdır? (15 p.).

OLAY :

21 Aralık 2021 SALI

Resmî Gazete

Sayı : 31696 (Mükerrer)

TEBLİĞ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:

TÜRK LİRASI MEVDUAT VE KATILMA HESAPLARINA DÖNÜŞÜMÜN DESTEKLENMESİ HAKKINDA
TEBLİĞ

(SAYI: 2021/14)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, yurt içi yerleşik gerçek kişilerin döviz tevdiat hesaplarının ve döviz cinsinden katılım fonlarının Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüşmesi halinde mevduat ve katılım fonu sahiplerine sağlanacak desteğe ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (I) numaralı bendinin (g) alt bendi ile 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 144 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

c) Dönüşüm kuru: Döviz tevdiat hesapları ve döviz cinsinden katılım fonu hesaplarında bulunan dövizin Türk lirasına çevrildiği gün saat 11:00'de Merkez Bankası tarafından ilan edilen döviz alış kurunu,

ç) Vade sonu kuru: Türk lirası mevduat veya katılma hesabının vadesinde saat 11:00'de Merkez Bankası tarafından ilan edilen döviz alış kurunu ifade eder.

Döviz tevdiat hesapları ve katılım fonlarının vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesaplarına dönüşümü

MADDE 4 – (1) 20/12/2021 tarihinde mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz Sterlini cinsinden döviz tevdiat hesapları ve döviz cinsinden katılım fonu hesapları, hesap sahibinin talep etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilir.

(2) Bankanın bu işlem sonucunda elde ettiği döviz dönüşüm kuru üzerinden Merkez Bankası tarafından satın alınır ve karşılığı Türk lirası ilgili bankaya aktarılır.

(3) Banka tarafından 3 ay, 6 ay veya 1 yıl vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesabı açılır.

(4) Bankanın mevduat hesabına uygulayacağı faiz oranı Merkez Bankasıyla belirlenen bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının altında olamaz.

Vade sonunda kur farkının ödenmesi

MADDE 5 – (1) Vade sonunda Türk lirası mevduat veya katılma hesabı sahibine anapara ile faiz veya kâr payı banka tarafından ödenir.

(2) Vade sonu kurunun dönüşüm kurundan yüksek olması ve kur farkı üzerinden hesaplanan tutarın banka tarafından ödenecek faiz veya kâr payından yüksek olması durumunda, kur farkı üzerinden hesaplanan tutardan faiz veya kâr payı düşülerek hesaplanan tutar Merkez Bankasıyla mevduat veya katılma hesabı sahibine ödenmek üzere ilgili bankaya aktarılır.

(4) Bu uygulama kapsamında açılan Türk lirası mevduat veya katılma hesapları bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen destekten bir defaya mahsus olarak faydalanabilir.

Yürütme

MADDE 8 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı yürütür.

İlgili Mevzuat

14.1.1970 tarih ve 1211 sayılı TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI KANUNU

Madde 4 – Bankanın temel amacı fiyat istikrarını sağlamaktır. Bankanın temel görev ve yetkileri şunlardır: I-Bankanın temel görevleri: g) Finansal sistemde istikrarı sağlayıcı ve para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak

19.10.2005 tarih ve 5411 sayılı BANKACILIK KANUNU

Madde 144 — Merkez Bankası, bankaların ödünç para verme işlemleri ve mevduat kabulünde uygulanacak azamî faiz oranlarını, katılma hesaplarında kâr ve zarara katılma oranlarını ... tespit etmeye, bunları kısmen veya tamamen serbest bırakmaya yetkilidir.

14.1.1970 tarih ve 1211 sayılı TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI KANUNU

Madde 1 – Türkiye’de banknot ihracı imtiyazına münhasıran sahip ve bu Kanunda yazılı görev ve yetkileri haiz olmak üzere “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası” unvanı altında anonim şirket olarak bir banka kurulmuştur. Banka, bu Kanunda sarahat bulunmayan hallerde özel hukuk hükümlerine tabidir.

Sorular :

1. Tebliğin hukuka aykırı olduğu savıyla idari yargı yerinde açılan davada Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş. vekili, 14.1.1970 tarih ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu’nun 1. maddesi hükmüne dayanarak davanın adli yargı yerinde açılması gerektiği itirazında bulunmuş, itiraz reddedilmiştir. Ret gerekçesi ne olabilir? Bu karara karşı davalının başvurabileceği kanun yolu var mıdır? (20 p.)
2. Davanın açılmış olduğu Ankara İdare Mahkemesinde yapılan ilk incelemede Danıştay’ın görevli olduğu sonucuna varılmıştır. Mahkemenin gerekçesi ne olabilir? Mahkeme ne karar vermelidir? Bu karara karşı başvurulabilecek bir kanun yolu var mıdır? (20 p.)
3. Davayı gören idari yargı yeri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının kanundan aldığı yetkiyi kullandığını ve biçim unsurunda da sakatlık olmadığını saptamış, bu davada esas incelemesi yapmanın yerindelik denetimi anlamına geleceği ve yerindelik denetiminin de Anayasa’nın 125. maddesinde yasaklandığı gerekçesiyle davayı reddetmiştir. Mahkemenin kararını tartışınız. (15 p.)
4. İsviçre frangı (CHF) cinsinden döviz tevdiat hesabı olan bir kişi Tebliğin 4. maddesi kapsamında olmaması nedeniyle iptal davası açabilir mi? Tartışınız. (15 p.)
5. Döviz hesabını destekten faydalanmak için Türk lirasına çevirerek 6 aylık mevduat hesabı açan İhsan Muteriz’in hesabına 6 ayın sonunda faiz getirisi ve faiz getirisini aşan kur farkı yatmıştır. Ancak İhsan Muteriz, “vade sonu kuru”nun saat 11 esas alınarak belirlenmesinin hatalı olduğunu ve bu nedenle eksik hesaplamalara neden olduğunu ileri sürmektedir. Bu nedenle hem kendisi için yapılan hesaplamanın (faiz getirisini aşan kur farkı hesabının) hem de işlemin dayanağı olan Tebliğin iptalini istemektedir. İYUK’taki dava olanağını, bunun koşullarının bulunup bulunmadığını değerlendiriniz (15 p.).

Başarılar
Prof. Dr. Onur Karahanoğulları